

समन्दरी गम्बद

Samundari Gumbad

समुन्द्री गुम्बज

यो वर्णन दावते इस्लामीका संस्थापक, अमीरे अहले सुन्नत, हज़रत मौलाना मुहम्मद इल्यास अत्तार कादिरी रजवी जियाई دَاوَتِ بَرَكَاةِهُمُ الْعَالِيَةِ द्वारा गरीएको हो, जसलाई मक्तबतुल मदीनाले प्रकाशन गरेको छ । अनुवाद विभाग, दावते इस्लामीले यस प्रवचनलाई नेपाली भाषामा अनुवाद गरी तपाईंको सामु प्रस्तुत गरेको छ । यस पुस्तकलाई त्रुटि रहित बनाउनका लागि धेरै प्रयास गरिएको भएतापनि यदि यसमा केही कमिकमजोरी भेट्नु भएमा अनुवाद विभाग, दावते इस्लामीलाई लिखित जानकारी दिई सवाब [पुण्य] प्राप्त गर्नुहोस् ।

अनुवाद विभाग, दावते इस्लामी

प्रमुख मदनी मरकज, फैजाने मदीना, महल्ला सौदाग्रान

पुरानी सब्जी मण्डी, बाबुल मदीना, कराँची, पाकिस्तान

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

किताब पढ्नु भन्दा पहिला पढीने दुआ (प्रार्थना)

इस्लामी पुस्तक वा पाठ पढ्नु भन्दा पहिला निम्न दुआ पढ्नुहोस् जे पढ्नुहुनेछ ¹ إِنَّ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ याद हुनेछ:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

अनुवाद:

हे अल्लाह ² عَزَّوَجَلَّ हामी माथी ज्ञान तथा बुद्धिमताको ढोका खोली देऊ र हामी माथी आफ्नो रहमत (कृपा) अवतरण गर । हे गौरबपूर्ण एवम् प्रतिष्ठावान ।

नोट: उक्त दुआ पढ्नु भन्दा पहिला एवं पढी सके पछी एक एक पटक दुरुद शरीफ पढ्नुहोस् ।

¹ अरबी वाक्यांस जसको अर्थ हुन्छ: “यदि अल्लाह ² عَزَّوَجَلَّ ले चाहेमा ।”

² अल्लाहको नामको साथ लगाइने अरबी शब्द अर्थात “सम्मानित एवं सर्वश्रेष्ठ”

विषय सूची

किताब पढ्नुभन्दा पहिला पढीने दुआ (प्रार्थना)	ii
समुन्द्री गुम्बज.....	1
उच्च स्वरमा दुरूद शरीफ पढ्ने व्यक्तिको गुनाह माफ	1
घाईते औला	5
प्रत्येक दिन जन्नतको ढोका चुम्नुहोस् !.....	6
आमा सामु उच्च स्वर बोलेको पश्चातापमा दुई दासहरू स्वतन्त्र...7	
बारम्बार स्विकृत हजको सवाब प्राप्त गर्नुहोस्.....	8
जन्नतको साथी.....	9
आमाबुवाको अवज्ञाकारीहरूलाई सांसारिक जीवनमा नै सजाय दिइन्छ.....	11
आमाले बोलाउनुहुँदा जवाफ नदिने वाला लाटा भइहाल्यो.....	12
आमाबुवाहरूले पनि श्राप दिनबाट बच्नु नै उचित हुन्छ.....	12
आमाबुवाले विदेशबाट फर्कने आदेश दिनुभएमा आउनै पर्छ.....	13
दुध पिउने उमेरको शिशु बोल्यो !.....	14
आमालाई काँधमा बोकेर तातो ढुंगाहरू माथि ६ माइल.....	16
यदि महिलाको सट्टा पुरुषले बच्चा जन्माउन पर्ने भए. !.....	17
श्रीमति सहानुभूतिको हकदार हुन्छिन्.....	19
स्तनपानको अन्तराल सम्बन्धी महत्वपूर्ण जानकारी	19
अत्याचारी आमाबुवाको पनि आज्ञापालना अनिवार्य छ.....	21

बाल्यकालमा आमाले पनि त छोराछोरीको मल-मुत्र व्यहोर्नुहुन्छ	22
गधा रूपी मृतक	24
आमाबुवाको अवज्ञाकारीहरुको कुनै असल कर्म स्विकृत हुँदैन	25
आमाबुवालाई गाली खुवाउनेहरु	26
आगोको हाँगाहरुबाट झुन्डनेहरु	28
वर्षाको थोपाहरु जती ज्वाला	29
चिहानले करड भाँचीदिन्छ	29
जन्मतमा जान पाउने छैनन्	29
आमाबुवा एक-आपसमा लड्नुभयो भने सन्तानले के गर्नुपर्छ ? ...	30
आमाबुवाले दाढी खौरने आदेश दिनुभएमा नमान्नुहोला !	31
यदी आमाबुवा सन्तानसँग अप्रशन्नता कै अवस्थामा बिन्नुभएमा के गर्ने?	32
आमाबुवाको ऋण तिर्नुहोस्	33
शुक्रबारको दिन आमाबुवाको कब्र [चिहान] को दर्शन	34
मदनी च्यानलले ल्याउनेछ घरघरमा सुन्नतको बहार	34
आमाको श्रापका कारण खुट्टा काटियो	36
खुट्टा समातेर आमाबुवासँग माफी माग्नुहोस्	38
हिँडाईको सुन्नत तथा शिष्टाचारहरु	39

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
مَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

समुन्द्री गुम्बज*

शैतानले तपाईंलाई यो पुस्तिका पढ्नबाट रोक्न र तपाईंलाई अल्छी अनुभव गराउन भरपुर प्रयास गरेतापनि यो पुस्तिका सुरुदेखी अन्तसम्म पढ्नुहोस्, तपाईंले आफ्नो मनमा अल्लाह **عَزَّوَجَلَّ** को डरको आभास गरी सुमार्ग तर्फ लम्कनुहुनेछ ।

उच्च स्वरमा दुरूद शरीफ पढ्ने व्यक्तिको गुनाह माफ

एक बुजुर्ग [महान व्यक्ति] ले सपनामा एक दिवंगत मानिसलाई देखेर सोध्नुभयो: **مَا فَعَلَ اللَّهُ بِكَ** अर्थात: अल्लाह **عَزَّوَجَلَّ** ले तपाईंलाई कस्तो प्रतिफल प्रदान गर्नुभयो? त्यो व्यक्तिले भन्नुभयो: अल्लाह **عَزَّوَجَلَّ** ले मेरो गुनाह माफ गरीदिनुभयो । त्यो बुजुर्गले सोध्नुभयो: केको कारणले? त्यो व्यक्तिले भन्नुभयो: म एक मुहद्दीस [हदीस शरीफको ज्ञाता] ज्यु कहाँ हदीस शरीफ लेख्ने

* यो वर्णन अमीरे अहले सुन्नत, दावते इस्लामीका संस्थापक हजरत मौलाना मुहम्मद इल्यास अतार कादिरी **دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ** द्वारा दावते इस्लामीको साप्ताहिक इज्तिमा (१८ रजब, १४३१ हिजी) मा गरिएको हो । आवश्यक थपघटका साथ एउटा पुस्तिकाको रूपमा तपाईंको सामु प्रस्तुत गरिएको छ । - मक्तबतुल् मदीना

गर्थ, उहाँले अल्लाह **عَزَّوَجَلَّ** को प्रिय रसूल मुहम्मद **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ¹ माथी दुरुद शरीफ पढ्नुभयो, मैले पनि उच्च स्वरले दुरुद शरीफ पढें, त्यहाँ उपस्थित मानिसहरूले सुने र उनीहरूले पनि दुरुद शरीफ पढे । अल्लाह **عَزَّوَجَلَّ** [प्रशन्न भई] यस कर्मको बरकतले [शुभ प्रतिफलमा] हामी सबैको गुनाह [पाप] माफ़ गरीदिनुभयो ।
(अल्कौलुबदी, पृ २५४)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

अल्लाह **عَزَّوَجَلَّ** ले हज़रत सुलेमान [Solomon] **عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ السَّلَامُ** लाई **वही** [संदेश] प्रदान गर्नुभयो कि समुन्द्रको किनारमा जानुहोस् र मेरो कुदरत [अदभुत शक्ती] को अवलोकन गर्नुहोस् । उहाँ आफ्नो साथीहरूका साथ त्यहाँ जानुभयो तर केही त्यस्तो चिज देख्नुभएन । उहाँले एउटा जिन्न²लाई समुन्द्रमा गोता लगाएर भित्रको खबर ल्याउने आदेश दिनु भयो । त्यो जिन्न समुन्द्रमा गोता लगाएर फर्कियो र भन्यो: म न त समुन्द्रको पींथ सम्म पुग्न सके न त कुनै [अनौठो] चीज नै देखे । हज़रत सुलेमान **عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ السَّلَامُ** ले त्यो भन्दा

¹ यो अर्बी वाक्यांसको अर्थ "महान अल्लाहले उहाँ माथी दुरुद (शान्ति) तथा सलाम अवतरण गर्नु" हो । जब जब हाम्रो प्यारो नबीको नाम पढिन्छ वा सुनिन्छ यो अर्बी वाक्यांस पढ्ने गरिन्छ ।

² मनुष्य झैं जीवित प्राणी जसको सृष्टि अल्लाह **عَزَّوَجَلَّ** ले आगोबाट गर्नुभएको छ

समुन्द्री गुम्बज

शक्तिशाली जिन्नलाई आदेश दिनु भयो, यो जिन्न चाँही पहिलाको जिन्न भन्दा दोब्बर गहिराई सम्म पुग्यो तर यो जिन्नले पनि केहि खबर लिएर आउन सकेन । हज़रत सुलेमान عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام ले आफ्नो मन्त्री हज़रत आसिफ बिन बर्खिया رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ लाई आदेश दिनुभयो, उहाँले केहि समयमा नै एउटा विशाल सुगन्धित चार ढोका युक्त सेतो समुन्द्री गुम्बज ल्याई हज़रत सुलेमान عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام को सामु राखीदिनुभयो । त्यो गुम्बजको एउटा ढोका मोतिको, दोस्रो ढोका याकुत [माणिक्य] को, तेस्रो ढोका हिराको र चौथो ढोका जमरूद [पन्ना] को थियो । चार ओटै ढोका खुल्ला भएतापनि समुन्द्रको पानीको एक थोपा पनि भित्र पसेको थिएन । त्यो समुन्द्री गुम्बज भित्र स्वच्छ वस्त्र धारी एक अति सुन्दर युवक नमाज़ पढ्दै हुनुहुन्थ्यो, जब उहाँले नमाज़ पढेर भ्याउनुभयो, हज़रत सुलेमान عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام ले सलाम गर्नुभयो र उहाँलाई त्यो समुन्द्री गुम्बजको रहस्य सोध्नुभयो । उहाँले भन्नुभयो: हे अल्लाहको नबि ! मेरो बुवा अपाङ्ग र आमा अन्धी हुनुहुन्थ्यो, اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ मैले ७० (सतरी) वर्ष सम्म उनीहरुको सेवा गरें, मेरो आमाले आफ्नो निधनपुर्व दुआ [प्रार्थना] गर्नु भयो कि: हे अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ! मेरो छोरालाई सफलता तथा सुस्वास्थ्य युक्त दिर्घायू प्रदान गर । प्यारो बुवाले आफ्नो अन्तिम समयमा दुआ गर्नुभयो: हे अल्लाह عَزَّوَجَلَّ

! मेरो छोरालाई यस्तो ठाउँमा इबादत [भक्ति, उपासना] गर्न लगाईदेऊ जहाँ शैतानले विचलित पार्न नसकोस् । बुवाको अन्तिम संस्कार पश्चात जब म समुन्द्रको किनारमा आए, मैले यो समुन्द्री गुम्बज देखें । मैले यसमा प्रवेश गरें । यत्तिकैमा एउटा फरिश्ता आउनुभयो र यो गुम्बजलाई समुन्द्रको पीधमा उतारी दिनुभयो । हजरत सुलैमान عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام ले थप सोधपुछ गर्नुहुँदा ती युवकले भन्नुभयो कि, म हजरत इब्राहीम عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام को पवित्र युगमा यहाँ आएको हुँ । हजरत सुलैमान عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام ले बुझ्नु भयो कि उहाँ यो समुन्द्री गुम्बजमा बसिरहनुभएको २००० (दुई हजार वर्ष) भइसक्यो तर अहिले सम्म उहाँ जवान नै हुनुहुन्छ, उहाँको एउटा पनि कपाल फुलेको छैन । खानेकुराको बारेमा उहाँले भन्नुभयो: प्रत्येक दिन एउटा हरियो चराले आफ्नो ठुँडमा केहि पहेलो कुरा लिएर आउँछ । म त्यसलाई खान्छु । त्यस खानेकुरामा सबै सांसारिक खानेकुराहरूको स्वाद आउँछ । त्यसबाट मेरो भोक, तिर्खा सबै हराउँछ । यति मात्र नभई الْحَمْدُ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ गर्मि, जाडो, निद्रा, अल्छिपन, उँघाई, एकलोपना (व्यग्रता) तथा डर [जस्ता] सबै कुराहरू म देखि टाँढा रहन्छन् । त्यसपछि ती नौजवानको इच्छा अनुसार हजरत सुलैमान عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام को आदेश पाएर हजरत आसिफ बिन बर्खिया رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ ले त्यो समुन्द्री गुम्बज

समुन्द्री गुम्बज

उठाएर समुन्द्रको पींधमा पुज्याईदिनुभयो । हज़रत सुलेमान عَلَيْهِ السَّلَام ले भन्नुभयो : हे मानिसहरु ! अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले तपाईंहरु माथि दया गरुन् । तपाईंहरुले देख्नुभयो कि आमाबुवाको प्रार्थना कस्तो प्रकारले स्विकृत हुने गर्दछ ! आमाबुवाको अवज्ञाबाट बच्नुहोस् ! (रौजुर्रयाहीन, पृ २३३, दारुल्कुतुब् अलइल्मिया बैरुत)

अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को उहाँ माथि रहमत होस् र उहाँको माध्यमबाट हाम्रो गुनाहहरु माफ होस् ।

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

मेरा प्यारा इस्लामी दाजुभाईहरु ! प्रष्ट भयो की आमाबुवाको सेवा गर्न पाउनु एकदमै ठुलो सौभाग्यको कुरा हो । यदी उहाँहरु खुसि भएर दुआ [आशिर्वाद] दिनु भयो भने हामी अवश्य सफल हुनेछौं । यही सम्बन्धमा एउटा अर्को उपदेशमुलक वृत्तान्त सुन्नुहोस् :

घाईते औला

हज़रत बायजीद बिस्तामी رَحِمَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ भन्नु हुन्छ कि जाडो मौसमको एउटा एकदमै चिसो रातमा मेरी आमाले मलाई पानी लिएर आउ भन्नु भयो, म गिलास भरि पानी लिएर आएँ तर त्यति बेला सम्म आमा निदाइसक्नु भएको थियो, मलाई

आमालाई उठाउन उचित लागेन, आमा उठ्नुभएपछी पानी दिन्छु भनेर गिलास हातमा लिएर उभिराखे । उभिराख्दा धेरै समय बितिसकेको थियो अनि गिलासबाट केहि पानी बगेर मेरो आँलामा जमेर बरफ बनिसकेको थियो, आमा उठ्नुभयो अनि मैले प्यारी आमालाई पानिको गिलास दिए । बरफको कारण टाँसिएको मेरो आँला पानीको गिलासबाट छुट्टीनासाथ मेरो छाला उक्कियो र रगत बग्न थाल्यो, आमाले देखेर सोध्नु भयो: [बाबु] यो कसरी भयो? मैले सबै कुरा आमालाई भनिदिएको त उहाँले हात उठाएर दुआ गर्नु भयो कि: हे अल्लाह **عَزَّوَجَلَّ** ! म ऊ [मेरो छोरा]सँग खुशी भए तिमी पनि ऊ [मेरो छोरा]सँग प्रशन्न भइदेऊ । *(नुजहतुल मजालिस, भाग १, पृ २६१, दारुलकुतुब अलइल्मिया बैरुत)*

अल्लाह **عَزَّوَجَلَّ** को उहाँमाथि रहमत होस् र उहाँको माध्यमबाट हाम्रो गुनाहहरु माफ होस् ।

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

प्रत्येक दिन जन्नतको ढोका चुम्नुहोस् !

जुन भाग्यशालीको आमाबुवा जिवित हुनुहुन्छ उनीहरुले दिनदिनै कम्तिमा एक पटक अवस्य पनि आफ्नो आमाबुवाको हात तथा चरण चुम्ने गर्नुपर्छ किनकि आमाबुवाको सम्मानको एकदमै

समुन्द्री गुम्बज

ठूलो महत्व छ । हाम्रा प्यारा रसूल मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ले भन्नुहुन्छ: **أَجَنَّةٌ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأُمَّهَاتِ** अर्थात "जन्नत आमाहरुको चरण मुनि छ ।" (मुस्नदुश्शिहाब भाग १, पृ १०२, हदीष ११९) तसर्थ उहाँहरु प्रति राम्रो व्यवहार गर्नु जन्नत जाने माध्यम हो । दावते इस्लामीको प्रकाशकिय विभाग मक्तबतुल मदीनाबाट प्रकाशित ३१२ पृष्ठमा आधारित पुस्तक "बहारे शरिअत" भाग १६ पृष्ठ ८८ मा उल्लेखित छ कि: आमाको चरण पनि चुम्न सकिन्छ । हदीषमा लेखिएको छ: "जसले आफ्नो आमाको चरण चुम्यो, उसले जन्नतको ढोकालाई चुमे सरह भयो ।" (दुर्रमुख्तार भाग ९, पृ ६०६, दारुल् मारिफा बैरुत)

आमा सामु उच्च स्वर बोलेको पश्चातापमा दुई दासहरु स्वतन्त्र

आमाबुवालाई टाँढाबाट आउँदै गर्नुभएको देख्नुहुँदा आदरका साथ उभीनुहोस् । उहाँहरुसँग आँखा जुधाई कुरा नगर्नुहोस् । उहाँहरुले बोलाउनुहुँदा तुरुन्तै "लब्बैक" अर्थात "म यहाँ छु" भन्नुहोस् । मान मर्यादाका साथ सधैं नम्र भई कुरा गर्नुहोस् । उहाँहरुको आवाज़ भन्दा चर्को आवाज़ले कहिल्यै पनि कुरा नगर्नुहोस् । हजरत अब्दुल्लाह बिन औन् رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ लाई उहाँको आमाले बोलाउनुभयो । जवाफ दिँदा उहाँको स्वर अलि चर्को भइहाल्यो ।

यसको पश्चातापमा उहाँले दुई जना दासहरूलाई स्वतन्त्र गरिदिनुभयो । (हिल्यतुल् औलिया, भाग ३, पृ ४५, हदीष ३१०३)

बारम्बार स्विकृत हजको सवाब प्राप्त गर्नुहोस्

رَحْمَةُ اللَّهِ الْعَمِيمِ ! हाम्रा महान धार्मिक व्यक्तिहरू आफ्नो आमाबुवाको कस्तो प्रकारको सत्कार गर्नुहुन्थ्यो अनी उहाँहरूको कस्तो महान मदनी साँच थियो । हामीले "दुई दास" स्वतन्त्र कसरी गर्ने होला ! अफसोस् ! हाम्रो त यस्तो परिस्थितिमा "दुई ओटा कुखुरा" हैन बरू "दुई ओटा अन्डा" पनि अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को प्रशन्न प्राप्तिका लागि दान गर्ने साँच पनि छैन ! अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले हामीलाई आमाबुवाको महत्व बुझ्ने सामर्थ्य प्रदान गरुन् ।
आमीन् ।

आउनुहोस् ! बिना कुनै खर्च सितैमा सवाबको खजाना प्राप्त गर्नुहोस् । मायाँ ममतापूर्ण दृष्टिका साथ आमाबुवाको दर्शन गर्नुहोस् । मायाँ ममतापूर्ण दृष्टिले आमाबुवाको दर्शन गर्नुको प्रतिफल वर्णन गरी साध्य छैन । हाम्रा प्यारा नबि हजरत मुहम्मद صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ को महान कथन छ कि: जब सन्तानले मायाँले भरिपूर्ण दृष्टिले आमाबुवाको दर्शन गर्दछ, अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले उसको प्रत्येक दर्शनको प्रतिफलमा हज्जे मब्रूर [स्विकृत हज] को सवाब लेखीदिनुहुन्छ । सहाबीहरू رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ ले

समुन्द्री गुम्बज

सोधनुभयो: "यदि कसैले दिनभरिमा उहाँहरूको सय पटक दर्शन
गरे पनि?" हाम्रा प्यारा नबि हज़रत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ले

भन्नुभयो: **نَعْمَ، اللَّهُ أَكْبَرُ وَ أَطْيَبُ** अर्थात "हजुर ! अल्लाह عَزَّوَجَلَّ
महानतम् एवं सबै भन्दा पवित्र हुनुहुन्छ।" (*शुअबुल् ईमान, भाग ६,
पृ १८६, हदीष ७८५६*)

निःसन्देह अल्लाह عَزَّوَجَلَّ हरेक कुरामा कादिर [सक्षम,
शक्तिशाली] हुनुहुन्छ, उहाँले जति चाहनुहुन्छ त्यती प्रदान
गर्न सक्नुहुन्छ । कदापि लाचार वा बाध्य हुनुहुँदैन । तसर्थ यदि
कसैले आफ्नो आमाबुवा तर्फ दिनदिनै १०० (सय) पटक पनि
मायाँको हेराइले दर्शन गर्दछ भने अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले उसलाई
१०० स्विकृत हजको सवाब प्रदान गर्नुहुन्छ ।

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

जन्नतको साथी

एक पटक महान नबी हज़रत मुसा [Moses] عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ
وَالسَّلَام ले अल्लाह عَزَّوَجَلَّसँग भन्नुभयो: हे अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ! मलाई
मेरो जन्नतको साथी देखाईदिनुहोस् । अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले
भन्नुभयो: फलानो शहरमा जाऊ, त्यहाँको फलानो कसाई तिम्रो
जन्नतको साथी हो । तसर्थ हज़रत मुसा عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام
त्यहाँ ती कसाई भएका ठाउँमा जानु भयो । (चिनजान नभएपनि

यात्री एवं पाहुना सम्झी) ती कसाईले हजरत मुसा عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ लाई खानाको निम्तो दिनुभयो । जब खाना खान दुबैजना बस्नुभयो ती कसाईले एउटा ठूलो टोकरी आफ्नो नजिक राख्नुभई खानाको दुई गाँस त्यो टोकरीमा हाल्नुहुन्थ्यो र एक गाँस चाहिँ आफु खानु हुन्थ्यो । यतिकैमा कसैले ढोका ढक्ढकायो । कसाई उठेर बाहिर जानुभयो । हजरत मुसा عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام ले टोकरीमा हेर्नुभयो, त्यहाँ भित्र दुई जना बुढा बुढी थिए । हजरत मुसा عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام लाई त्यो बुढाबुढीले देखे बित्तिकै उहाँहरुको आँठमा मुस्कान छायो । उहाँहरुले हजरत मुसा عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को रसूल [सन्देष्टा] हुनुहुन्छ भनेर गवाही दिनुभयो र तुरुन्तै ती बुढाबुढी बित्नुभयो । कसाई फर्केर आउनुहुँदा आफ्नो आमाबुवालाई मृत अवस्थामा देख्नुभएर कुरा बुझिहाल्नुभयो र हजरत मुसा عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام को पावन हात चुम्नुभई भन्नुभयो: तपाईं मेरो विचारमा अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को नबी [सन्देष्टा, अगमवक्ता] हजरत मुसा عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام हुनुहुन्छ । हजरत मुसा عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام ले भन्नुभयो तिमिले कसरी चिन्थौ? ती कसाईले भन्नुभयो कि: मेरो आमाबुवा दिनदिनै गिङ्गिडाउँदै रूँदै दुआ गर्नुहुन्थ्यो कि हे अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ! हामीलाई हजरत मुसा عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام को पावन दर्शनको सुअवसरमा मृत्यु प्रदान गर ! यसरी मेरो आमाबुवा दुबैजना अचानक बित्नु

समुन्द्री गुम्बज

भएपछि मलाई अन्दाज भयो कि तपाईँ नै हजरत मुसा عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ हुनुहुन्छ । कसाईले थप भन्नुभयो कि: मेरो आमाले जब खाना खाइसक्नुहुन्थ्यो, प्रशन्न भएर मेरो लागि दुआ [आशिर्वाद] गर्नु हुन्थ्यो कि: हे अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ! मेरो छोरालाई जन्नतमा हजरत मुसा عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ को साथी बनाऊ । हजरत मुसा عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ले भन्नुभयो: बधाई छ तिमीलाई कि अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले तिमीलाई जन्नतमा मेरो साथी बनाउनुभएको छ । *(मुहत्तुल्मजालिस, भाग १, पृ २६६, दारुलकुतुब अल्इल्मिया बैरुत)*

अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को उहाँमाथि रहमत होस् र उहाँको माध्यमबाट हाम्रो पापहरु माफ होस् ।

आमाबुवाको अवज्ञाकारीहरूलाई सांसारिक जीवनमा नै सजाय दिइन्छ

प्यारा इस्लामी दाजुभाईहरु ! देख्नुभयो तपाईँहरुले ? आमाबुवाको दुआ [आशिर्वाद] सन्तानको हकमा कसरी स्विकृत हुने गर्दछ । यदि आमाबुवा अप्रशन्न भई बद्दुआ (अभीसाप) गरिदिनु भयो भने त्यो पनि स्विकृत हुँदछ । त्यस कारणले आमाबुवालाई सधैं खुशी बनाइराख्नु पर्दछ । हाम्रा प्यारा नबी हजरत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ को उपदेशमुलक कथन छ कि: आमाबुवा तिम्रो

जहन्नम [नर्क] तथा जन्नत [स्वर्ग] हुनुहुन्छ । (इब्ने माजा, भाग ४, पृ १८६, हदीष ३६६२) अर्को मौकामा हाम्रा प्यारा नबी हजरत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ले भन्नुहुन्छ: सबै गुनाहहरूको सजाय अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले चाहनु भएमा क्रयामतको दिनसम्मको लागि स्थगित गर्नुहुन्छ तर आमा बुवाको अवज्ञाको सजाय भने यसै जीवनमा दिनुहुन्छ । (अल्मुस्तद्रक् लिह्हाकिम, भाग ५, पृ २१६, हदीष ७३४५, दारुल् मारिफह बैरुत)

आमाले बोलाउनुहुँदा जवाफ नदिने वाला लाटा भइहाल्यो भनिन्छ : एक जनालाई उसको आमाले बोलाउनुभयो तर उसले जवाफ दिएन । उसको आमा [अप्रशन्न भई] बददुआ [श्राप] दिनुभयो र त्यो लाटो भइहाल्यो । (बिर्ल्वालिदैन् लिक्ततुशी, पृ ७९, मु'सिसतुल्कुतुब् अस्सक्राफिय्यह बैरुत)

आमाबुवाहरूले पनि श्राप दिनबाट बच्नु नै उचित हुन्छ प्यारा प्यारा इस्लामी दाजुभाइहरू ! देख्नु भयो तपाईंहरूले ! आमाको पुकारको जवाफ नदिने वाला तुरुन्तै लाटो भयो ! उपरोक्त अनुच्छेदबाट जहाँ आमाबुवा प्रति अवज्ञाकारीहरूको लागि उपदेश छ त्यहीँ आमाबुवाहरूले पनि विचार गर्नुपर्ने कुरा छ कि विशेष गरी ती आमाहरूले जसले स-सानो कुरामा आफ्नो सन्तानलाई तेरो सत्यानाश होस्, सबै बरबाद होस्, तेरो सबै

बिगिओस् , कोडी भई [कुष्ट रोगी भई] इत्यादी भनेर श्राप गर्नु हुन्छ, उहाँहरुले आफ्नो बोली सम्हाल्न आवश्यक छ । कहिँ यस्तो नहोस् कि दुआ स्विकार हुने बेला होस् र साँच्चिकै आफ्नो सन्तानलाई केहि भइहालेमा आमाले पश्चातापका साथ झन उल्टै पीर गर्नु पर्ला । त्यही भएर आफ्नो सन्तानको लागि सँधै राम्रो दुआ गर्नु नै उचित हुन्छ ।

आमाबुवाले विदेशबाट फर्कने आदेश दिनुभएमा आउनै पर्छ

दावते इस्लामीको सुन्नतहरु तर्फ प्रेरित गर्ने मदनी काफिलामा रसूल प्रेमी दाजुभाईहरुको साथ यात्रा निश्चय नै सौभाग्यको कुरा हो । देश-विदेश यात्रा गरी त्यहाँ १२ महिना वा २५ महिनाको लागि दावते इस्लामीको मदनी काफिला तथा अरु दीनी कामको प्रगतिको लागि बस्न पाउनु पनि ठूलो सौभाग्यको कुरा हो तर आमाबुवाको मन दुख्छ भने, यसले उहाँहरुलाई ठूलो समस्याको सामना गर्नु पर्ने भए कदापि यात्रा नगर्नुहोला । दावते इस्लामीको दीनी काम संसार भरिमा आम गर्नु आफ्नो प्रशंसा गराउने उदेश्यले होइन बरु अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को प्रशन्न प्राप्तिको लागि हो । आमाबुवाको चित्त दुखाएर अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को प्रशन्न प्राप्त कदापि पाउन सकिदैन । यति मात्र नभई अरु शहर वा विदेशमा जागिर वा कारोबारका लागि जानेहरु

पनि आमाबुवाबाट सहमति पाएर मात्र जानु होला र निम्न मस्अला [शरिअतको कानुन] राम्रोसँग याद राखी राखौं: दावते इस्लामीको प्रकाशकिय विभाग मक्तबतुल मदीना द्वारा प्रकाशित ३१२ पृष्ठको किताब, "बहारे शरिअत" भाग १६ पृष्ठ २०२ मा छ कि: "यदि ऊ (अर्थात छोरा) विदेशमा छ, आमाबुवाले बोलाउनु हुन्छ भने आउनै पर्छ, चिठी लेख्नु पर्याप्त हुँदैन । त्यसै गरी आमाबुवालाई यदि उसको सहाराको आवश्यकता छ भने आएर उनीहरूको सेवा गर्नुपर्छ ।"

दुध पिउने उमेरको शिशु बोल्यो !

आमाबुवाले जब बोलाउनु हुन्छ, बिना कुनै उचित कारण जवाफ दिनुमा ढिलो नगर्नुहोस् । केही मानिस यस्तो कुरामा साह्रै लापरवाही गर्दछन् र ढिलो जवाफ दिनुलाई **مَعَاذَ اللَّهِ** कुकर्ममा पनि गन्दैनन् जबकी यदि नफल नमाज़ पढीरहनुभएको छ र अन्जानमा आमाबुवाले सुस्तरी नै बोलाउनुभए पनि नमाज़ तोडेर (नमाज़बाट बाहिर निस्किएर) जवाफ दिनुपर्ने हुन्छ । (बहारे शरिअत, भाग १, पृ ६३८ बाट उद्धृत) (पछि फेरी त्यो तोडेको नफल नमाज़ दोहोर्याउन भने वाजिब [अनिवार्य] हुन्छ) । जुन मानिसहरू आमाबुवाले बोलाउनुहुँदा बिना उचिर कारण बेवास्ता गरी उहाँहरूको मन दुखाउँदछन् उनीहरू घोर पापी तथा जहन्नम

[नर्क] को सजायको भागीदार हुन् । आमा त आमा नै हुन्छिन् । यदि अबुझाईका कारण पनि प्रार्थना स्विकार हुने बेला आमाको मुखबाट श्राप निकलिएमा सन्तानलाई असर पार्न सक्छ । यस सम्बन्धमा "पुस्तक बुखारी शरीफ" मा एक इस्राइली धर्मनिष्ठ व्यक्तिको उपदेशमुलक घटना वर्णन गरिएको छ: हाम्रा प्यारा नबि हजरत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ले भन्नुभयो: इस्राईल कबीलामा एक **जुरैज** नामक व्यक्ति हुनुहुन्थ्यो । उहाँ नमाज़ पढिरहनु भएको थियो । उहाँको आमा आउनुभयो र उहाँलाई बोलाउनुभयो तर उहाँले जवाफ दिनुभएन । [मन मनै] भन्नुभयो: नमाज़ पढ्नु की आमालाई जवाफ दिउँ । उहाँको आमा फेरी आउनुभयो (जवाफ नपाएर श्राप दिँदै भन्नुभयो) "हे अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ! यसलाई त्यो बेला सम्म मृत्यू नदेऊ जब सम्म यसले कुनै चरित्रहीन स्त्रीको मुख नदेखोस् ।" एक दिन जुरैज इबादत गर्ने ठाउँमा हुनुहुन्थ्यो । एक महिलाले भनि: म यसलाई प्रलोभित पारिदिन्छु । तसर्थ ऊ आएर जुरैजसँग कुरा गर्न थालि तर जुरैजले अस्विकार गर्नुभयो । पछि त्यो महिला एउटा गोठालोको नजिक गई र आफुलाई त्यो गोठालोलाई सुम्पि दिई । पछि जब त्यो आइमाईले एउटा बच्चा पाई त्यो बच्चा जुरैजको हो भनेर आरोप लगाई । मानिसहरु जुरैज भएको ठाउँमा आए र जुरैजको इबादत गर्ने ठाउँलाई भत्काई दिए र

जुरैजलाई बाहिर निकालिदिए र अपशब्द प्रयोग गरे । जुरैजले वुजु गरी नमाज़ पढ्नुभयो । त्यसपछी बच्चाको नजिक आएर सोध्नुभयो: बालक ! तिम्रो बुवा को हो? त्यो [दुध पिउने उमेरको] बच्चाले जवाफ दियो: फलानो गोठालो । त्यसपछी मानिसहरुले [आफ्नो हतारमा गरिएको कृत्याकलापमा पश्चाताप गर्दै] जुरैजलाई भन्न थाले: हामी तपाईंको इबादत गर्ने ठाउँ सुनको बनाइदिन्छौ । जुरैजले भन्नुभयो: भो पहिलाको जस्तै माटोको नै बनाईदेऊ । (बुखारी शरीफ भाग २, पृ १३९ हदीष २४८२; मुस्लिम शरीफ, पृ १३८, हदीष २५५)

अल्लाह ﷺ को उहाँ माथि रहमत होस् र उहाँको माध्यमबाट हाम्रो पापहरु माफ होस् ।

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

आमालाई काँधमा बोकेर तातो ढुंगाहरु माथि ६ माइल...

आमाबुवा प्रति सन्तानको जिम्मेवारी तथा उत्तरदायित्व एकदमै धेरै छन् । उहाँहरुको हक पुर्ण रूपमा निभाउन असम्भव छ । तसर्थ एक सहाबी رضي الله عنه ले हाम्रो प्यारो नबि हजरत मुहम्मद صلى الله عليه وآله وسلم को पवित्र दरबारमा प्रश्न राख्नुभयो कि: एउटा बाटोमा यती ताता ढुंगाहरु थिए कि यदि मासुको टुक्रा राखियो भने कबाब बनिहाल्थ्यो ! मैले मेरी

समुन्द्री गुम्बज

आमालाई काँधमा बोकेर छ माइल सम्म लगेको छु, के मैले
आमाको हकलाई पुरा गरेर भ्याएँ? हाम्रो प्यारो नबि हज़रत
मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ले भन्नु भयो: तिमि जन्मिदा तिम्रो
आमाले जुन पिडाहरूको झटका सहनुभयो शायद ती झटकाहरु
मध्ये एक झटकाको बदला हुन सकला । *(अल्मु'जमुस्-सगीर लिताबरानी
भाग १, पृ ९२, हदीष २५६)*

अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को उहाँ माथि रहमत होस् र उहाँको माध्यमबाट
हाम्रो पापहरु माफ़ होस् ।

यदि महिलाको सट्टा पुरुषले बच्चा जन्माउन पर्ने भए . . !

मेरा प्यारा इस्लामी दाजुभाइहरु ! निश्चय नै आमाले आफ्नो
बच्चाको लागि धेरै दुःख सहनुभएको हुन्छ । बच्चा जन्मदा
कति पीडा हुन्छ त्यो आमाले नै बुझ्नुहुन्छ । पुरुषहरुलाई कति
सजिलो छ कि उनीहरु सुत्केरी हुँदैनन् । आ'ला हज़रत इमाम
अहमद रज़ा खान رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ फतावा रज़विय्या, खण्ड २७, पृष्ठ
१०१ मा भन्नु हुन्छ: पुरुषको लागि आनन्द मात्रै छ तर महिलाले
भने लामो समय दुखको सामना गर्नुपर्छ । उनीले आफ्नो
बच्चा पेटमा नौ महिना राखिछन् जसले गर्दा हिँड्न, डुल्न,
उठ्न, बस्न गाह्रो हुन्छ । झन् बच्चा जन्मिने बेला बेथाको हरेक
झटकामा मृत्यूको सामना गरे झैं हुन्छ । यति मात्र नभई

बच्चा जन्मिसके पछीको सुत्केरी अवस्थामा पनि किसिम किसिमका दुःख पिडाहरुले गर्दा वर्णन गरी साध्य नहुने अवस्था हुन्छ । पवित्र कुरआनमा अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले भन्नु हुन्छ:

हिन्दी अनुवाद कञ्जुल् इमानबाट:

उस की माँ ने उसे पेट मे रखा
तक्लीफ से और जनी उसको
तक्लीफ से और उसे उठाए
फिरना और उसका दुध छुडाना
तीस महिने मे है ।

حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِضْلُهُ ثَلَاثُونَ
شَهْرًا

(पारा २६, सुरह अल्अहकाफ १५)

तसर्थ हरेक बच्चाको जन्ममा महिलालाई कम्तिमा तीन वर्षको लागि दुःखले भरिपुर्ण दिनहरु काट्नु पर्नेहुन्छ । यदि पुरुषको पेटबाट एक पटक पनि मुसाको बच्चा नै जन्मने भए ऊ जीवनमा अर्को पटकको लागि कदापि बच्चा जन्माउन तैयार हुने थिएन होला । (फतावा रज़विय्या, भाग २७, पृ १०१, रज़ा फाउन्डेसन मर्कजुल औलिया लाहोर)

¹ पवित्र कुरआनको नेपाली अनुवाद नभइसकेको कारण कुरआनका आयतहरुको कञ्जुल् इमानबाट हिन्दी अनुवाद नै राखिएको छ ।

श्रीमति सहानुभूतिको हकदार हुन्छिन्

प्यारा इस्लामी दाजुभाइहरु ! आ'ला हज़रत رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ को फतवाबाट जसरी आमाको महानताको बारेमा स्पष्ट भयो त्यसैगरी श्रीमतिको महत्व पनि थाहा पाइयो । श्रीमानले विशेष गरी आफ्नो श्रीमतिको गर्भवती अवस्थामा एकदम मायाँ तथा दयाभाव गरी हेरविचार पुऱ्याउनुपर्ने हुन्छ । घरेलु कामकाजमा धेरै भन्दा धेरै सहयोग गर्नुपर्छ । धेरै मिहिनेत गर्नुपर्ने काम श्रीमतिलाई गर्न दिनुहुँदैन । गाली गरेर, झर्केर वा अरु केहि गरेर उहाँको चिन्ताको कारण बन्नुहुँदैन । जति सक्दो उहाँलाई आराम पुऱ्याउनु पर्छ । जब पनि आफ्नो बच्चालाई मायाँ गर्नुहुन्छ बच्चाको आमालाई पनि मायाँपुर्ण नजरले हेर्नुहोस् र कल्पना गर्नुहोस् की यो मनै लोभ्याउने खेलौनाको प्राप्तिमा यो बिचरीले कति पीडा सहेकीछिन् ।

स्तनपानको अन्तराल सम्बन्धी महत्वपुर्ण जानकारी

आ'ला हज़रत رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ को उपरोक्त फतवामा कुर'आन शरीफको जुन आयत प्रश्रुत गरिएको छ त्यसमा भनिएको छ "उसका दुध छुडाना तीस महिने मे है ।" यसमा दुधको नाता र

निकाह हाराम¹ हुनुको अवधीको वर्णन छ । दावते इस्लामीको मक्तबतुल मदीना प्रकाशनले छापेको १९८२ पृष्ठे पुस्तक "बहारे शरिअत" खण्ड २ पृ. ३६ मा छ कि: बच्चालाई हिज्री पात्रो अनुसार दुई वर्ष सम्म आमाको दुध खुलाउन मिल्छ । दुई वर्ष पश्चात भने बच्चा बाबु होस् वा नानु स्तनपानको अनुमति छैन । मानिसहरूमा एउटा भ्रम फैलिएको छ कि नानीलाई दुई वर्ष र बाबुलाई साढे दुई वर्ष सम्म दुध खुलाउन मिल्छ । यो सत्य होइन ।

यो त भयो स्तनपानको अवधीको अनुमतिको कुरा तर निकाह हाराम [वर्जित] हुनको लागि भने साढे दुई वर्षको अन्तराललाई हेर्नुपर्ने हुन्छ अर्थात दुई वर्ष पश्चात स्तनपान हाराम [वर्जित] भएतापनि कसैले हिज्री वर्ष अनुसार साढे दुई वर्ष भित्रमा दुध खुलाएको पाइएमा निकाह हाराम हुने कुरा प्रमाणित हुन्छ । साढे दुई वर्ष पछि पनि दुध खुलाउन हाराम त हो तर साढे दुई वर्ष पछिको समयमा कसैले दुध खुलाएको पाइएमा निकाह भने हाराम हुँदैन ।

---

¹ इस्लामी शरीअत अनुसार आफ्नो आमा बाहेक अरु महिलाले दुध खुलाउनुभएमा उहाँ पनि आमा बन्नुहुन्छ तथा उहाँको छोरा-छोरी दाजुभाई-दिदिबहिनी बन्नुहुन्छ र त्यस्ता आफुलाई दुध खुलाएका आमाहरूको छोरा-छोरीसँग विवाह हाराम (वर्जित) हुन्छ ।

अत्याचारी आमाबुवाको पनि आज्ञापालना अनिवार्य छ

हजरत अब्दुल्लाह बिन अब्बास رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا को विवरण छ कि हाम्रो प्यारो नबी हजरत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ को उपदेशमुलक कथन छ: "जसले आफ्नो बिहानी आमाबुवाको आज्ञापालना गरी बितायो, उसको लागि बिहान नै जन्नतका दुई ढोकाहरू खुल्दछन् र यदि आमाबुवा मध्ये एक जना मात्र हुनुहुन्छ भने एउटा मात्र ढोका खुल्दछ । अनी जसले आफ्नो बेलुकी आमाबुवाको बारेमा अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को अवज्ञा गरी बितायो, उसको लागि बिहान नै जहन्नमका दुई ढोकाहरू खुल्दछन् र यदि (आमाबुवा मध्ये) एक जना मात्र हुनुहुन्छ भने एउटा ढोका खुल्दछ । एक जना व्यक्तिले सोध्नुभयो: आमाबुवाले ऊ माथि अत्याचार गर्ने भएतापनि? प्यारो नबी हजरत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ले भन्नुभयो: अत्याचार गर्ने भएतापनि, अत्याचार गर्ने भएतापनि, अत्याचार गर्ने भएतापनि ।" *(शुअबुल् ईमान भाग ६, पृ २०६, हदीष ७९१६ दारुलकुतुब अल्इल्मिया बैरुत)*

प्यारा इस्लामी दाजुभाइहरू ! साँच्चै नै त्यो व्यक्ति एकदमै भाग्यमानी हो जसले आमाबुवालाई खुशी राख्दछ । जो अभागिले आफ्नो आमाबुवालाई दुखी बनाउँछ त्यसको लागि विनाश छ । अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले पारह १५ सुरह बनी इस्राइल आयत २३ देखि २५ मा भन्नुहुन्छ :

وَبِأَنوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۗ إِنَّمَا يُبَلِّغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَمْرًا وَلَا تَنْهَهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٣٢﴾ وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْنِي صَغِيرًا ﴿٣٣﴾
رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ ۗ

हिन्दी अनुवाद कञ्जुल् ईमानबाट : और माँ बाप के साथ अच्छा सुलूक करो, अगर तेरे सामने उन में से एक या दोनों बुढ़ापेको पहुँच जाए "हूँ" (उफ्) न कहना और उन्हें न झिड़कना और उन से ता'ज़ीम की बात कहना । और उन के लिये आजिज़ीका बाजू बिछा और अर्ज़ कर कि ऐ मेरे रब ! तू इन दोनों पर रहम कर जैसा कि इन दोनों ने छुटपन में मुझे पाला । तुम्हारा रब ख़ूब जानता है जो तुम्हारे दिलों में है ।

बाल्यकालमा आमाले पनि त छोराछोरीको मल-मुत्र व्यहोर्नुहुन्छ
प्यारा इस्लामी दाजुभाइहरु ! पवित्र कुर'आनको उपरोक्त
आयतहरूमा अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले आमाबुवाको साथ असल व्यवहार
गर्ने आदेश दिनुभएको छ र विशेष गरी उहाँहरूको वृद्धावस्थामा
झन् बढी सेवा गर्ने निर्देशन दिनुभएको छ । निश्चय नै
आमाबुवाको वृद्धावस्थाले मानिसलाई परिक्षणमा हालिदिन्छ

। एकदमै वृद्धावस्थामा कहिले काँहि ओछ्यानमा नै दिसा-पिसाब भइहाल्छ जसको कारणले प्रायः जसो छोराछोरीहरू रुष्ट भइहाल्छन् । तर याद राख्नुहोस् ! यस्तो अवस्थामा पनि आमाबुबाको सेवा अनिवार्य छ । बाल्यकालमा आमाले पनि त आखिर बच्चाको दिसा-पिसाब व्यहोर्नुहुन्थ्यो नि । वृद्धावस्था तथा रोगहरूका कारण आमाबुवा जतिसुकै चिढचिढे [रिसाहा] हुनु भएतापनि, होसै गुमाउनु भएतापनि, धेरै बड-बडाउनु भएतापनि, बिना कुनै कारण झगडा गर्नु भएतापनि, जति सुकै झगडा गरीरहनु भएतापनि, हालत खराब गरी आत्थु-आत्थु बनाइदिनु भएतापनि सहनशील, सहनशील र सहनशील नै रहनुहोला अनी उहाँहरूको सम्मान नै गर्नुहोला । उहाँहरूसँग नराम्रो व्यवहार गर्नु, उहाँहरूसँग झगडा गर्नु त परै जाओस् उहाँहरूको अगाडी "उफ्" [हँ] पनि नभन्नुहोला नत्र ठूलो घाटाको सामना हुनसक्छ र यस सांसारिक जीवन तथा आखिरतको जीवन [मरण पश्चातको जीवन] बरबाद हुनसक्छ किन की आमाबुबाको चित्त दुखाउने वाला यो सांसारिक जीवनमा पनि घृणित हुन्छ तथा आखिरतको सजायको पनि भागीदार हुन्छ ।

दिल दुखाना छोड दें मां बाप का

वरना इस में है खसारा आप का

(वसाइले बख्शिश, पृ. ३७७)

नेपाली अनुवादः

चित्त दुखाउन छोडी दिनु आमाबुवाको
नत्र सर्वस्य हानी छ यसमा तपाईंको

गधा रूपी मृतक

हज़रत अक्वाम बिन हौशब رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ (जो तब् ए ताबेई मध्यका महान व्यक्तित्व हुनुहुन्छ र उहाँको निधन सि. १४८ हिज्रीमा भएको थियो) भन्नुहुन्छः एक समयको कुरा हो म एउटा बस्ती भई हिँडीरहेको थिएँ, त्यस बस्तीको किनारमा एउटा चिहान स्थल थियो, अस्रको नमाज़ पछि एउटा कब्र [चिहान] फाटियो र त्यसबाट एउटा यस्तो मानिस प्रकट भयो जसको टाउको गधाको जस्तो र बाँकी शरीर भने मान्छेको जस्तो थियो, त्यो व्यक्ति ३ (तीन) पटक गधा जसरी करायो, त्यसपछि कब्रमा फर्कियो र कब्र आफै बन्द भइहाल्यो । एउटी बुढीआमाले धागो काती राख्नु भएको थियो । अर्की एक महिलाले मलाई भनीन्ः त्यो बुढीआमालाई देखी राख्नुभएको छ? मैले सोधेः यी बुढीआमा को हुनुहुन्छ र? ती महिलाले भनीन्ः उहाँ कब्रमा भएको त्यस व्यक्तिको आमा हुनुहुन्छ । त्यो व्यक्ति जड्याहा थियो, जब ऊ बेलुका घर आउँथ्यो, आमाले सम्झाउनु हुन्थ्यो किः छोरा, अल्लाह عَزَّوَجَلَّसँग डराऊ, आखिर कहिले सम्म यो अपवित्र कुरा पीड्रहनेछौ ! उसले जवाफ दिन्थ्योः तँ गधा जसरी ढिचूँ ढिचूँ

गरीराख्छेस् । त्यस व्यक्तिको अस्र पछि निधन भएको थियो । उसको मृत्यू भए देखी प्रत्येक दिन अस्र पछि उसको कब्र फाटिन्छ र यसरी नै तीन पटक गधा जसरी कराएर फेरी कब्रमा फर्कन्छ र कब्र आफै बन्द भइहाल्छ । (अतर्गीब वतरहीब लिल्मुन्जरी, भाग २, पृ २२६, हदीष १७, दारुल्कुतुब् अलइल्मिया बैरुत)

आमाबुवाको अवज्ञाकारीहरूको कुनै असल कर्म स्विकृत हुँदैन प्यारा प्यारा इस्लामी दाजुभाइहरू ! अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को दरबारमा हामी तौबा गरौं र आफ्नो पापहरूबाट क्षमा मागौं । आह ! आमाबुवाको चित दुखाउनु कति ठुलो बेइज्जती र भयानक सजायको कारण हो । पवित्र हदीष शरीफमा छ : عَذَابُ الْقَبْرِ حَقٌّ अर्थात "कब्रको सजाय वास्तविक हो ।" (नसाई, पृ २२५, हदीष १३०५) कहिले काँही यसै सांसारिक जीवनमा नै यसको केहि झलक मानिसहरूको उपदेशको निम्ती देखाइन्छ । आफ्नो बुवाको अवज्ञाकारीको बारेमा सोधिएको एक प्रश्नको उत्तरमा आ'ला हज़रत इमाम अहमद रज़ा खान رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ले भन्नुहुन्छ : बुवाको अवज्ञा अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को अवज्ञा हो र बुवाको अप्रशन्नता अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को अप्रशन्नता हो । मानिसले आफ्नो आमाबुवालाई प्रशन्न पारे उहाँहरू उसको जन्नत [स्वर्ग] हुनुहुन्छ र यदि अप्रशन्न बनाए उहाँहरू नै उसको जहन्नम [नर्क] हुनुहुन्छ । जब सम्म बुवालाई खुशी बनाउदैन उसको कुनै पनि

फर्ज, कुनै पनि नफल लगायत कुनै पनि असल कर्म वास्तविक रुपमा स्विकृत नै हुँदैनन् । आखिरतको सजाय बाहेक यसै सांसारिक जीवनमा जीवितै अवस्थामा घोर समस्या उत्पन्न हुनेछ । मर्ने बेलामा **مَعَادَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ** पवित्र कलीमा पढ्ने सौभाग्यबाट वन्चित हुने डर छ । (फतावा रज़विय्या , खण्ड २४, पृ ३८४ तथा ३८५) आमाबुवा **مَعَادَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ** काफिर [इस्लामी आस्था नकार्ने] नै भएतापनि इस्लामी शरिअतको सिमा भित्र रहेर उनीहरु प्रति असल व्यवहार गर्नु आवश्यक छ । दावते इस्लामीको प्रकाशकिय विभाग मक्तबतुल मदिनाले छापेको १९८२ पृष्ठमा आधारित पुस्तक, "बहारे शरीअत" भाग २ पृष्ठ ४५२ मा हज़रत अल्लामा मौलाना मुफ्ती मुहम्मद अमजद अली आज़मी **رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ** ले "पुस्तक- आलमगीरी" को सन्दर्भसाथ लेख्नुहुन्छ कि: "यदि कुनै मुस्लिमको बुवा वा आमा काफिर छन् र उनीहरुले भन्छन् की मलाई मुर्तीपुजा स्थल पुर्याईदेऊ भने पुर्याउन मिल्दैन तर यदि उनीहरु त्यहाँबाट फर्कन चाहन्छन् भने ल्याउन चाँहि मिल्छ ।" (फतावा आलमगीरी, भाग २, पृ ३५०, दारुल् फिक्क बैरुत)

आमाबुवालाई गाली खुवाउनेहरु

जो व्यक्तिहरु अरुको आमालाई गाली गर्ने बानी भएका हुन्छन्, उनीहरु असाध्यै चरित्रहीन व्यक्ति हुन् । दावते इस्लामीको

प्रकाशकिय विभाग मक्तबतुल मदिनाले छापेको ३१२ पृष्ठमा आधारित पुस्तक, "बहारे शरिअत" भाग १६ पृष्ठ १९५ मा हज़रत अल्लामा मौलाना मुफ्ती मुहम्मद अमजद अली आज़मी رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ले लेख्नुहुन्छः प्यारो नबी हज़रत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ को महान कथन छः "मान्छेले आफ्नो आमाबुवालाई गाली गर्नु कबीरा गुनाह [ठूलो पाप] मध्येको गुनाह हो ।" मानिसहरुले सोधेः हे अल्लाहका रसूल صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ, के कसैले आफ्नै आमाबुवालाई पनि गाली गर्छ र? भन्नुभयोः "गर्छ, कसरी भन्दा यसले अरुको बुवालाई गाली गर्छ, अरुले यसको बुवालाई गाली गर्छ र यसले अरुको आमालाई गाली गर्छ, अरुले यसको आमालाई गाली गर्छ ।" (*मुस्लिम शरीफ, खण्ड ६, पृ ६०, हदीस १४६*) उक्त हदीषको लेखन पश्चात हज़रत अल्लामा मौलाना मुफ्ती मुहम्मद अमजद अली आज़मी رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ले भन्नु हुन्छः महान सहाबीहरु^१ जसले अरबको अज्ञानताले भरिपुर्ण युग देख्नु भएको थियो [तर पनि], उहाँहरुले यो बुझ्नु भएन की आफ्नै आमाबुवालाई कसैले किन पो गाली गर्ला अर्थात (कसैले आमाबुवालाई गाली पनि गर्न सक्छ र) यो कुरा उहाँहरुको कल्पना भन्दा बाहिरको कुरा थियो । प्यारो नबी हज़रत मुहम्मद

---

^१ हज़रत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ लाई देखी उहाँको अनुसरण गर्ने सौभाग्य प्राप्त महान व्यक्तित्वहरु ।

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ले भन्नुभयो कि यसको तात्पर्य अरुबाट गाली खुवाउनु हो । र आज भने यस्तो सम्म [विकृती युक्त] समय आयो कि कतिपय मानिसहरूले स्वयं आफैले आफ्नै आमाबुवालाई गाली गर्ने गर्छन् र उहाँहरूको सम्मान गर्दैनन् ।
(बहारे शरीअत)

आगोको हाँगाहरूबाट झुन्डनेहरु

हजरत इमाम अहमद बिन हजर मक्की शाफेई رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ले लेख्नुहुन्छ: प्यारो नबी हजरत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ को उपदेशमूलक कथन छ कि: मे'राजको रात¹ मैले केही मानिसहरूलाई देखें जो आगोका हाँगाहरूबाट झुन्डिइरहेका थिए । मैले सोधे: ए जिब्रईल ! यिनीहरु कस्ता मानिसहरु हुन् ? उहाँले भन्नुभयो: الَّذِينَ يَسْتَمُونَ آبَاءَهُمْ وَأُمَّهَاتِهِمْ فِي الدُّنْيَا अर्थात यिनीहरु त्यस्ता मानिसहरु हुन् जसले संसारमा आफ्नो बुवाहरु तथा आमाहरूलाई अपशब्द प्रयोग गर्थे । (अज्जवाजिर् अनिकतिराफिल् कबाइर, भाग २, पृ १३९, दारुल् मा'रिफा बैरुत)

---

¹ हामा प्यारा नबी हजरत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ को आकाशिय भ्रमणको रात ।

समुन्द्री गुम्बज

वर्षाको थोपाहरू जती ज्वाला

लेखिएको छः जसले आफ्नो आमा-बुवालाई गाली गर्यो उसको कब्रमा आगोको यती ज्वालाहरू अवतरित हुन्छन् जती (वर्षाको) थोपाहरू आकाशबाट पृथ्वी तर्फ अवतरित हुन्छन् । (ऐज़न, पृ १४०)

चिहानले करड भाँचीदिन्छ

लेखिएको छः जब आमा-बुवाको अवज्ञाकारीलाई दफन गरिन्छ [कब्रमा स्थापित गरिन्छ], कब्रले उसलाई यस प्रकारले अठ्याउँदछ की उसको करडहरू (भाँचिएर) एक अर्कामा गाँसिन पुग्छन् । (ऐज़न)

जन्नतमा जान पाउने छैनन्

हज़रत अब्दुल्लाह बिन उमर رضي الله عنهما ले विवरण गर्नुहुन्छः हाम्रो नबी हज़रत मुहम्मद صلى الله عليه وآله وسلم को उपदेशमूलक कथन छ किः तीन [प्रकारका] व्यक्ति जन्नतमा जान पाउने छैनन् १) आमा-बुवालाई सताउने वाला २) दय्युस्^१ ३) लोग्ने मानिस झैं पहिरन अपनाउने महिला । (अल्मुस्तद्रक, भाग १, पृ २५२, हदीष २५२)

---

^१ आफ्नो श्रीमति वा महारिमहरूलाई छाडा देख्दा पनि मौन रहने पुरुष ।

आमाबुवा एक-आपसमा लड्नुभयो भने सन्तानले के गर्नुपर्छ ?
 आदरणीय इमाम अहमद रजा खान رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ले भन्नुहुन्छ: यदि
 आमाबुवाको एक आपसमा झगडा परेमा न त आमाको साथ दिनु
 उचित हुन्छ न त बुवाको । आमाको मायाँको कारण बुवा माथी
 कडाई गर्ने काम कदापी गर्न मिल्दैन । बुवाको मन दुखाउनु वा
 उहाँको मुखमुखै लाउनु वा अनादर पुर्वक आखाँ जुधाएर कुरा गर्नु
 यो सबै कुरा हराम हो र अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को अवज्ञा हो । सन्तानले
 आमाबुवा मध्ये कुनैको पनि यस प्रकारले साथ दिनु कदापी
 जायज़ छैन । उहाँहरू दुबै उसको जन्नत तथा जहन्नम [जाने
 माध्यम] हुन् । जसलाई दुःखी बनाए पनि जहन्नमको भागीदार
 हुनेछ । وَالْعِيَاذُ بِاللَّهِ (अर्थात अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को शरण, अल्लाहले
 हामीलाई यस्ता कुकर्मबाट जोगाउनु) । अल्लाह عَزَّوَجَلَّ को अवज्ञा
 हुने कुरामा भने कसैको पनि आज्ञा मान्ने कुरै भएन । जस्तै की
 यदि आमाले चाहनुहुन्छ कि छोराले आफ्नो बुवालाई कुनै प्रकारले
 कष्ट पुर्याओस् र छोराले त्यसो गर्न नमान्दा अर्थात बुवालाई
 कष्ट पुर्याउन तयार नुहँदा आमा रिसाउछिन भने आमालाई
 रिसाउन दिनु र यस्तो अवस्थामा आमाको कुरा कदापी नमान्नु ।
 यसै प्रकारले आमाको सम्बन्धमा पनि बुवाले भन्नुभएको
 [अनुचित कुरा] नमान्नु । आलिमहरूले यस प्रकारले सपष्ट
 पार्नुभएको छ कि सेवा गर्नुमा आफ्नो आमालाई एवम् सम्मान

समुन्द्री गुम्बज

गर्नुमा भने आफ्नो बुवालाई प्राथमिकता दिनुपर्छ किनकी बुवा भने आमाको पनि निर्देशक हुनुहुन्छ । (फतावा रज़विय्या, भाग २४, पृ ३१० बाट उद्धृत)

आमाबुवाले दाढी खौरने आदेश दिनुभएमा नमान्नुहोला !

पछिल्लो पंक्तिबाट स्पष्ट भयो की आमाबुवाले यदि कुनै नाजायज़ वा अनुचित कुराको आदेश दिनुभएमा उहाँहरूको कुरा मान्नुहुँदैन । यदि नाजायज़ कुरामा उहाँहरूको आज्ञा पालना गर्नुभएमा पापको भागिदार हुनुहुनेछ । जस्तै की यदि आमाबुवाले झूटो बोल्न लगाउनुभयो वा प्यारो नबीको सुन्नत विपरित दाढी खौरने वा इस्लामी कानून विपरित दाढी काटेर एक मुठ्ठी भन्दा घटाउने भन्नुभएमा उहाँहरू जतिसुकै रिसाउनु भएतापनि उहाँहरूको कुरा कदापी नमान्नुहोला । तपाईँ आमाबुवाको अवज्ञाकारी ठहरिनुहुनेछैन तर यदि त्यस्ता कुरा मान्नुभएमा अल्लाह **عَزَّوَجَلَّ** को अवज्ञाकारी भने अवश्य हुनुहुनेछ । यसै गरी आमा-बुवाको सम्बन्ध विच्छेद भइहालेको खण्डमा आमाले बुवासँग नभेट भनी रोइ-रोइ भन्नु भएमा वा भेट्न गयो भने मैले खुलाएको दुध माफ़ गर्दिन भन्नुभए पनि उहाँको यस प्रकारको आदेश मान्ने भएन । बुवासँग भेट्न पनि पर्छ र उहाँको हेरविचार तथा सेवा गर्नु पनि पर्छ । उहाँहरू बीच समबन्ध विच्छेद भएतापनि सन्तानसँगको नाता भने

जस्ताको त्यस्तै कायम छ । सन्तान माथि दुवै जना प्रतिको जिम्मेवारी बाँकी रहन्छ ।

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

यदी आमाबुवा सन्तानसँग अप्रशन्नता कै अवस्थामा बित्नुभएमा के गर्ने?

जसको आमाबुवा अप्रशन्नताको अवस्थामा बित्नुभयो, अब उहाँहरूलाई कसरी प्रशन्न पार्ने प्रयास गर्न सकिन्छ भन्दा उहाँहरूको मग्फिरत [पापहरू माफ भई मरण पश्चातको जीवनको सफलता] का लागि पटक-पटक प्रार्थना गरि राख्नुहोस् । किनकि उहाँहरूको लागि अब सबै भन्दा ठुलो उपहार भनेको मग्फिरतको प्रार्थना हो र उहाँहरूको तर्फबाट धेरै भन्दा धेरै पुण्य कर्म गर्नुहोस् । सन्तानको तर्फबाट असल कर्मको पुण्य उपहार स्वरूप उहाँहरूलाई बारम्बार पठाउन सकिएमा आशा छ कि आमाबुवा प्रशन्न भइहाल्नेछन् । दावते इस्लामीको प्रकाशकिय विभाग मक्तबतुल मदिनाले छापेको ३१२ पृष्ठमा आधारित पुस्तक, "बहारे शरिअत" खण्ड १६, पृ. १९७ मा लेखिएको छ: प्यारा नबी हज़रत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ले भन्नुभयो: "कसैको आमाबुवा दुवै वा कुनै एक जना बित्नुभयो र उसले उनीहरूको अवज्ञा गर्ने गर्थ्यो, अब उहाँहरूको लागि सधैं

इस्तिगफार [पापहरू माफ हुनको लागि प्रार्थना] गरिरहन्छ, भने यसको प्रतिफलमा अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले उसलाई असल व्यक्ति भनी लेखिदिनुहुन्छ।" (शुअबुल् ईमान, भाग ६, पृ २०२, हदीष ७९०२) सम्भव भए सम्म मक्तबतुल मदिना द्वारा प्रकाशित पुस्तकहरू अधिक मात्रामा लिएर बुबाआमालाई पुण्य पठाउने उदेश्यले बाँड्नुहोस् । यदि उक्त पुस्तकहरूमा आमाबुवा आदिको नाम तथा आफ्नो ठेगाना छपाउन चाहनुहुन्छ भने मक्तबतुल मदीनामा सम्पर्क गर्नुहोला ।

आमाबुवाको ऋण तिर्नुहोस्

हजरत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ को महान कथन छ कि: जुन व्यक्तिले आफ्नो आमा बुवाको (निधन) पछि उहाँहरूसँग गरिएको वाचा पुरा गर्छ र उहाँहरूको ऋण चुक्ता गर्छ र अरू कसैको आमाबुवालाई अपशब्द बोली आफ्नो आमाबुवालाई अपशब्द भनाउदैन भने त्यो व्यक्ति आफ्नो आमाबुवासँग असल व्यवहार गर्ने वाला [मध्येको व्यक्ति] लेखिनेछ यद्यपि ऊ (उहाँहरूको जीवनकालमा) [उहाँहरू प्रति] अवज्ञाकारी थियो र जसले उहाँहरूसँग गरिएको वाचा पुरा गर्दैन र उहाँहरूको ऋण तिर्दैन र अरू कसैको आमाबुवालाई अपशब्द बोलेर आफ्नो आमाबुवालाई गाली खुवाउछ भने त्यो अवज्ञाकारी [मध्येको

व्यक्ति] लेखिनेछ यद्यपि उहाँहरूको जीवनकालमा [उहाँहरू प्रति] असल व्यवहार गर्ने वाला थियो । (अल्मुजमुल् औसत लिख्तबरानी, भाग ४, पृ २३२, हदीष ५८१९, दारुल्कुतुब अल्इल्मिया बैरुत)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

शुक्रबारको दिन आमाबुवाको कब्र [चिहान] को दर्शन

हजरत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ले भन्नुभएको छ कि: जो व्यक्ति आफ्नो आमाबुवा दुवै वा कुनै एकको कब्रमा प्रत्येक शुक्रबारको दिन दर्शनको लागि उपस्थित हुन्छ अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले उसको पाप माफ गरिदिनुहुनेछ र आमाबुवा प्रति असल व्यवहार गर्ने वाला [मध्येको व्यक्ति] लेखिनेछ । (नवादिरुल् उसूल लिहकीम् तिमिजी, पृ ९७, हदीष १३०, दिमश्क)

मदनी च्यानलले ल्याउनेछ घरघरमा सुन्नतको बहार

प्यारा इस्लामी दाजुभाईहरू ! आमाबुवाको अवज्ञाबाट आफुलाई बचाउन र उहाँहरूको आज्ञापालनाको प्रेरणा पाउनका लागि तथा आफ्नो मन मस्तिष्कमा रसूलप्रेमी भावनाको दीयो बाल्न र आफ्नो छातीलाई रसूलप्रेमको मदीना बनाउनका लागि दावते इस्लामीको मदनी वातावरणसँग आबद्ध रहीरहनुहोस् ।

إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ यस मदनी वातावरणको शुभ-प्रभावबाट सुन्नतको पालना गर्ने, असल कर्म गर्ने, पाप कर्मबाट जोगिने र इमान [धार्मिक आस्था] को सुरक्षाको लागि तत्पर रहने सौभाग्य प्राप्त हुनेछ । सुन्नत सिक्न तथा सिकाउनको लागि प्रत्येक महिना कम्तिमा तीन दिनका लागि मदनी काफिलामा रसूलप्रेमी दाजुभाईहरूसँग सुन्नतले भरिपुर्ण यात्रा गर्ने बानी बनाउनुहोस् । दावते इस्लामीको केन्द्रिय विभागले उपलब्ध गराएको असल बनाउने नुस्खा "नेक आमाल" [असल कर्म] को अनुसार आफ्नो जीवनका प्रत्येक दिन एवम् रात बिताउनुहोस् त्यसैगरी हरेक रात सुत्नु भन्दा पहिला कम्तिमा १२ मिनेट जति *फिक्रे मदीना* [आत्मालोचना, आत्ममुल्यांकन] गर्नुहोस् र नेक आमाल पुस्तिका भर्नुहोस् । إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ दुवै लोकमा सफल हुनुहुनेछ । दावते इस्लामीको मदनी वातावरणको महत्व बुझ्नको लागि एक मदनी बहार [खुशीको समाचार] सुन्नुहोस् । मीरपुर नम्बर ११ (ढाका, बंगलादेश) बस्ने दावते इस्लामीको एक सदस्यको वर्णनको आशय छ कि एक पटकको कुरा हो बाटोमा हिँडीरहदा एक व्यक्तिसँग मेरो भेट भयो । उहाँले मलाई देखेर बित्तिकै भन्न थाल्नुभयो: के तपाईंलाई थाहा छ म यस बेला आफ्नो श्रीमती तथा बच्चाहरू साथ लीएर कहाँ जाँदैछु ? अनी आफैँ उत्तर दिँदै भन्नुभयो: वास्तवमा कुरा के हो भन्दा मेरो

आमाबुवा मसँग रिसाउनु भएको थियो र म पनि आमाबुवासँग रिसाएको थिए । दावते इस्लामीको मदनी च्यानलमा प्रशारित सुन्नतले भरिपुर्ण प्रवचन- "आमाबुवाको हक" हेर्नुको शुभ-प्रभावबाट मलाई महसूस भयो की आमाबुवाको अवज्ञा गरेर मैले धेरै ठूलो पाप गरेको रहेछु । तसर्थ उहाँहरूसँग यथासिघ्र माफी माग्नुको लागि आफ्नो श्रीमती तथा बच्चाहरू साथ लीएर आमाबुवालाई भेट्न जाँदैछु । अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले दावते इस्लामी तथा मदनी च्यानललाई उन्नति माथि उन्नति प्रदान गरुन् ।

أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

सुन्नतको बाटोमा हिँडाएर सबैलाई जन्नतको तर्फ
लिएर हिँड्ने एक मात्र उदेश्य मदनी च्यानलको
हे अल्लाह यही मनोकामना छ अत्तार को
सबैले अप्नाउनु सुन्नत मुहम्मद ﷺ सरकारको

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

आमाको श्रापका कारण खुट्टा काटियो

प्यारा इस्लामी दाजुभाईहरू ! उक्त मदनी बहारबाट "मदनी च्यानल" को महत्व स्पष्ट हुन जान्छ । त्यस "मदनी बहार" मा "आमाबुवाको हक"को चर्चा छ, साँच्चै नै आमाबुवाको हकबाट पन्छिन एकदमै अप्ठ्यारो छ । यसको लागि जीवन भरि नै

प्रयासरत रहनुपर्छ र आमाबुवाको अप्रशन्नताबाट सधैं जोगिनुपर्छ । जुन व्यक्तिहरुले आमाबुवालाई सताउँछन् त्यसको दुष्परिणाम यसै संसारमा पनि देखिन्छ । तसर्थ हजरत अल्लामा कमालुद्दीन दमीरी رحمۃ اللہ علیہ ले लेख्नुहुन्छः "जमखशरी" (जो मोतजिला समुहको एक चर्चित इस्लामी विद्वान हुनुहुन्थ्यो) को एउटा खुट्टा काटिएको थियो । अरुले यस बारे सोध्दा उहाँले भन्नुभयो कि यो मेरो आमाको श्रापको नतिजा हो । घटना यस प्रकारले भयो की मैले बाल्यकालमा एउटा चरा समाते र उसको खुट्टामा डोरी बाँधी दिए । अचानक त्यो चरा मेरो हातबाट छुट्यो अनि उड्दा उड्दै एउटा भित्ताको दुलो भित्र पस्यो । तर डोरी भने बाहिर नै झुन्डीरहेको थियो । मैले डोरी समातेर बेस्सरी तानेको त चरा फड्फडाउँदै बाहिर निस्कियो तर विचराको खुट्टा डोरीले काटि सकेको थियो । यस्तो दुखद दृश्य देख्नुहुँदा मेरी आमा दुःखले तड्पिनु भयो र उहाँको मुखबाट मेरो लागि श्राप निस्कियोः "जसरी तैले यो बोल्न नसक्ने जनावरको खुट्टा काटिदिईस्, अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले तेरो खुट्टा काटुन् ।" नभन्दै त्यो श्राप पुरा भयो । केहि दिन पछि जब मैले विद्यार्जनको लागि "बुखारा" को यात्रामा प्रस्थान गरे । बाटोमा सवारीबाट खसें, खुट्टामा गम्भीर चोट लाग्यो, "बुखारा" पुगेर धेरै उपचार गराए तर सञ्चो भएन अनि आखिरमा

खुट्टा कटाउनै पर्यो । (र यसरी आमाको श्राप पुरा भई
छाड्यो) (हयातुल् हयवान अल्कुब्रा, भाग २, पृ १६३, दारुल्कुतुब्
अल्इल्मिया बैरुत)

खुट्टा समातेर आमाबुवासँग माफी माग्नुहोस्

प्यारा इस्लामी दाजुभाईहरु ! यदि तपाईंको आमाबुवा वा उहाँहरु
मध्ये कुनै एक तपाईंसँग रिसाउनु भएको छ भने झट्टै हात
जोरी, खुट्टा समाती, रोई-रोई क्षमा याचना गरीहाल्नुहोस् ।
उहाँहरुको जायज आवश्यकता पुरा गरीदिनुहोस् किनकि यसैमा
लोक-परलोकको सफलता छ । आमाबुवाको हक अधिकार बारे
थप जानकारीका लागि दावते इस्लामीको प्रकाशकिय विभाग
मक्तबतुल मदिनाले जारी गरेको दुई वटा विडियोहरु (१) "मां
बाप के हुकुक" तथा (२) पवित्र रमजान महिना (१४३० हि.) मा
आयोजित "मदनी मुजाकरा" कार्यक्रमको "वालिदैन्के
नाफरमानो के अन्जाम" शिर्षकको विडियोहरु हेर्नुहोला ।

चित दुखाउन छोडी दिनु आमाबुवाको
नत्र सर्वस्य हानी छ यसमा तपाईंको
इर्ष्याको रोगबाट छाती सफा गर
प्यारो नबीको अनुसरण गर्ने गर

समुन्द्री गुम्बज

हे अल्लाह यही छ मनोकामना अत्तारको
सबैले अप्नाउन सुन्नत मुहम्मद ﷺ सरकारको

(वसाइले बख्शिश, पृ. ३७७ बाट नेपाली अनुवाद)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

प्यारा इस्लामी दाजुभाईहरु ! अब मेरो वर्णनलाई समापन तर्फ
लैजादै सुन्नतको महत्व र केहि सुन्नत तथा शिष्टाचार प्रस्तुत
गर्ने सौभाग्य प्राप्त गर्नेछु । हजरत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ को
उपदेशमुलक कथन छ: "जसले मेरो सुन्नतसँग प्रेम गर्यो उसले
मसँग प्रेम गर्यो र जसले मसँग प्रेम गर्यो ऊ जन्नतमा मेरो
साथमा हुनेछ ।" (इब्ने असाकिर, भाग ९, पृ ३४३, दारुल् फिक्र बैरुत)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

हिँडाईको सुन्नत तथा शिष्टाचारहरु

१. पवित्र कुरआनको पारह १५, सुर: बनी इस्राइल, आयत संख्या
३७ मा अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ले फरमाउनुहुन्छ:

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا

إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾

हिन्दी अनुवाद कञ्जुल इमानबाटः और ज़मीन में इतराता न चल, बेशक हरगिज़ ज़मीन न चीर डालेगा और हरगिज़ बुलन्दी में पहाड़ोंको न पहुंचेगा ।

2. दावते इस्लामीको प्रकाशकिय विभाग मक्तबतुल मदीनाले छापेको ३१२ पृष्ठमा आधारित पुस्तक, "बहारे शरिअत" खण्ड १६, पृष्ठ संख्या ७८ मा हज़रत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ को महान भनाई लेखिएको छः दुई वटा चादर [सल् जस्तो कपडा] ओढेको एक व्यक्ति अभीमानी पारामा हिँडिरहेको थियो र घमण्डमा थियो, उसलाई धर्तिमा धसाईयो, ऊ क्रयामतको दिन सम्म धस्टै जानेछ । (मुस्लिम, पृ ११५६, हदीष २०८८)
3. हज़रत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ हिँड्नु हुँदा कहिले काही आफ्नो कुनै सहाबीको हात आफ्नो पवित्र हातले समात्नु हुन्थ्यो । (अल्मु'जमुल् कबीर लित्तबरानी, भाग ७, पृ २७७)
4. हज़रत मुहम्मद صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ हिँड्नु हुँदा केही अगाडी तर्फ निहुरिई हिँड्नुहुन्थ्यो की यस्तो लाग्थ्यो की उहाँ उचाईबाट तल झर्दै हुनुहुन्छ । (अश्शमाइलुल् मुहम्मदिया लितिर्मिजी, पृ ८७, रकम ११८)

५. घाँटिमा सुन वा कुनै पनि धातुको सिक्री लगाएर, अरुलाई देखाउनको लागि घाँटी निरको टाँक खोलेर अभिमानी पाराले कदापी हिँड्नु हुँदैन किनकि यो मुख, घमण्डी तथा पापीहरूको तरिका हो । घाँटीमा सुनको सिक्री लगाउनु पुरुषको लागि हराम [कडा रूपमा निषेधित] हो र अरु धातुको पनि नाजायज हो ।
६. यदि अन्य केहि बाध्यता न भए बाटोको छेउ छेउ मध्यम गतिमा हिँड्नुहोस् । न त यति छिटो हिँड्नुहोस् कि अरुको ध्यान तपाईं तिर जाओस् कि यो मान्छे यति छिटो छिटो कहाँ जादै होला भनी न त यति बिस्तारै हिँड्नुहोस् कि देखेले तपाईंलाई बिरामी ठानुन । अम्रद [यति सुन्दर कलिलो केटा जसलाई देख्दा पुरुषलाई पनि उत्तेजनाको आभाष हुन्छ] को हात नसमात्नु होस् । काम वासनाको साथ पुरुषले कुनै पुरुषकै हात समात्नु, हात मिलाउनु वा अङ्कमाल गर्नु हराम र जहन्नममा पुर्‍याउने कर्म हो ।
७. बाटोमा हिँड्दा कुनै कारण बिना यता उता हेर्नु सुन्नत होइन । नजर झुकाई भद्र तरिकाले हिँड्नुहोस् । अबि सिनानका पुत्र हज़रत हस्सान رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ईदको नमाज़ पढनको लागि जानुभयो । घर फर्किए पछि श्रीमतीले सोधिन्: आज कतिको आइमाईहरू हेर्नुभयो नी? उहाँ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ले केही

जवाफ दिनुभएन । श्रीमतीले धेरै पटक सोध्दा भन्नुभयो:
"घरबाट निस्किए देखि लिएर फर्केर तिम्रो सामु आउँदा
सम्म मैले आफ्नो खुट्टाको बुढी औंला तिर मात्र हेरिरहँ ।"

(किताबुल् वरा' मअ मौसुअह इमाम इब्ने अबीदुन्या, भाग १, पृ २०५)

شَيْخِنَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ धर्मनिष्ठ व्यक्तिहरू बाटोमा हिँड्दा विशेष
गरी भिडभाडको बेला उचित कारण बिना यता उता कदापि
हेर्दैनन् कहीं शरिअत द्वारा वर्जित दृष्य तर्फ नजर
नपरोस् भनी ! यो ती धर्मनिष्ठ व्यक्ति رَحْمَةُ اللَّهِ को
तक्वा^१ थियो । इस्लामी कानून त के हो भन्दा यदि
अनजानमा कुनै नारी माथि नजर परिहालेमा झट्टै
कुदृष्टिबाट आफुलाई रोकी नजर हटाएमा पापी हुने छैन ।

८. कसैको घरको कौसी वा झ्याल तिर कुनै कारण बिना हेर्नु
उचित होइन ।
९. हिँड्दा वा भर्याड चढ्दा तथा झर्दा यो ख्याल गर्नुहोस् की जुता
वा चप्पलबाट आवाज न निस्कियोस् । हाम्रो प्यारो नबी
हजरत मुहम्मद صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ले यस्तो आवाज मन
पराउनुहुन्थिएन ।

---

^१ वर्जित क्रियाकलापहरू त्यागेर अझ जोडका साथ सतर्कता अपनाउनु

१०. बाटोमा दुई जना नारी उभिइरहेका छन् वा हिँडिरहेका छन् भने उनीहरूको बीचबाट न हिँड्नुहोस् किनकी पवित्र हृदीषमा यसबाट मनाही गरिएको छ ।
११. बाटोमा हिँड्ने क्रममा, उभिइरहदा वा बस्दा अरुको अगाडी थुक्नु, नाक सफा गर्नु, नाकमा औँला हाल्नु, कान चिलाउँदै बस्नु, शरीरको मैलो औँलाले छोडाउनु, गुप्ताङ्ग चिलाउनु आदि घोर असभ्यता हो ।
१२. बाटोमा हिँड्दा जे कुरा अगाडी आउँछ त्यस्ताई लाताले हान्दै जाने कतिपय मानिसहरूको बानी हुन्छ । यो एकदमै अभद्रता हो । यस्तो गर्नाले खुट्टामा चोट लाग्न सक्छ । यदि पत्रिकाहरू वा लेखाइ युक्त डब्बाहरू, प्याकेटहरू तथा पानीको बोतलहरू आदिमा लाताले हानिएमा लेखाईको असम्मान समेत हुन्छ ।
१३. पैदल हिँड्दा पनि इस्लाम संगत ट्राफिक नियमहरूको पालना गर्नुहोस् जस्तै की गाडीहरू आवत-जावतको बेला सडक पार गर्नका लागि उपलब्ध भएको खण्डमा "जेब्रा क्रसिङ्ग" वा "आकाशे पुल" को प्रयोग गर्नुहोस् ।
१४. जुन दिशाबाट गाडीहरू आइरहेका छन् राम्ररी हेरेर मात्र सडक पार गर्नुहोस् । यदि तपाईँ बीच सडकमा हुनुहुन्छ र

गाडी आइरहेको छ भने एककासी भागनु भन्दा त्यहीँ उभिइरहनुभएमा बढी सुरक्षित हुनुहुनेछ । यसै गरी रेलगाडी हिँडिरहेको समयमा रेल मार्ग पार गर्नु भनेको आफ्नो काल आफैँ निम्त्याउनु हो । रेलगाडी धेरै टाढा छ होला भनी रेल मार्ग पार गर्ने वालाहरू हतारमा वा झुक्किएर कुनै तार इत्यादिमा खुट्टा अल्झिएर लड्ने र माथिबाट रेलगाडी हिड्ने सम्भावना हुन्छ । यस खतरालाई अवश्य पनि ध्यानमा राख्नु पर्छ । कतिपय ठाउँमा त रेल मार्ग पार गर्नु नै गैरकानूनी हुन्छ खास गरेर स्टेशनहरूमा, उक्त कानूनको पालना गर्नुहोस् ।

१५. पुण्यकर्मका लागि जाँगर प्राप्त गर्ने उदेश्यले सकेसम्म दैनिक ४५ मिनेट जति जिक्र तथा दूरूद पढ्दै पैदल हिँड्नुहोस् अल्लाह **عَزَّوَجَلَّ** ले चाहनु भयो भने स्वस्थ रहनुहुनेछ । हिँड्नुको उत्तम तरिका यो हो कि शुरुमा १५ मिनेट छिटो छिटो हिँड्नुहोस्, त्यसपछि १५ मिनेट जति ठिक्कको गतिमा तथा अन्तिम १५ मिनेट जति भने फेरी छिटो पाइला चाल्नुहोस् । यसरी हिड्नाले सम्पूर्ण शरीरको व्यायाम हुनेछ । **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ** पाचन शक्ति राम्रो रहनेछ । मुटु रोग तथा थुप्रै रोगहरूबाट **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ** सुरक्षा पनि प्राप्त हुनेछ ।

समुन्द्री गुम्बज

हजारों सुन्नत सिक्नको लागि मक्तबतुल मदीना द्वारा प्रकाशित दुई वटा पुस्तक (१) ३१२ पृष्ठे पुस्तक बहारे शरिअत् खण्ड १६ तथा (२) १२० पृष्ठे "सुन्नतें और आदाब" उपहार स्वरुप प्राप्त गरी पढ्नुहोस् । सुन्नत सम्बन्धी तालिम आदान प्रदानको एउटा उत्कृष्ट माध्यम दावते इस्लामीको मदनी काफिलामा रसूल प्रेमी दाजुभाईहरूसँग सुन्नतले भरिपुर्ण यात्रा गर्नु पनि हो ।

*रहमत प्राप्त गर्न काफिलामा यात्रा गर
सुन्नतहरू सिक्न काफिलामा यात्रा गर
समस्याहरू टर्नेछन् काफिलामा यात्रा गर
भाग्य चम्किनेछन् काफिलामा यात्रा गर*

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ